

7de zondag van Pasen 28 mei 2017

De zondag tussen Hemelvaart en Pinksteren is altijd een beetje een bijzondere zondag, -- een soort 'niemandsland': Jezus is uit het zicht verdwenen, maar de Kerk lijkt er (nog) niet te zijn. De apostelen zitten bijeen met een opdracht op zak. De vraag is: wat nu? Ze wachten af en die negen dagen hebben de naam ge-

kregen van Pinksternoveen. We lezen het in de eerste lezing. Ze hebben zich zonder twijfel ook veel herinnerd wat Jezus allemaal had gezegd; iets waarvan mag je veronderstellen dat het terecht kwam in het Johannese-vangelie, trouwens ook een oeroude geloofsgetuigenis, geschreven aan het eind van de eerste eeuw. De vraag van de apostelen moet geweest zijn wie Jezus van Nazareth eigenlijk was als de Gezondene van God, ... ja, en wie God eigenlijk is?

Thema: "Kennen wij God?"

EERSTE LEZING uit de Handelingen der Apostelen(1,12-14)

Nadat Jezus ten hemel was opgenomen keerden de apostelen van de Olijfberg naar Jeruzalem terug. Deze berg ligt dichtbij Jeruzalem op sabbatsafstand. Daar aangekomen gingen zij naar de bovenzaal waar ze verblijf hielden: Petrus en Johannes, Jakobus en Andreas, Filippus en Thomas, Bartolomeüs en Matteüs, Jakobus, zoon van Alfeüs, Simon de IJveraar en Judas, de broer van Jakobus. Zij allen bleven eensgezind volharden in het gebed samen met de vrouwen, met Maria, de moeder van Jezus, en met zijn broeders.

TWEEDE LEZING uit het heilig evangelie van onze Heer Jezus Christus volgens Johannes (17,1-11a)

In die tijd sloeg Jezus zijn ogen ten hemel en zei: "Vader, het uur is gekomen. Verheerlijk uw Zoon, opdat de Zoon U verheerlijke. Gij hebt Hem immers macht gegeven over alle mensen om eeuwig leven te schenken aan allen die Gij Hem gegeven hebt. En dit is het eeuwige leven, dat zij U kennen, de enige ware God en Hem die Gij hebt gezonden: Jezus Christus. Ik heb u op aarde verheerlijkt door

het werk te volbrengen dat Gij Mij hebt opgedragen te doen. Gij, Vader, verheerlijk Mij nu bij Uzelf en geef Mij de heerlijkheid, die Ik bij U had vooral eer de wereld bestond. Ik heb Uw naam geopenbaard aan de mensen die Gij Mij uit de wereld gegeven hebt. U behoorden ze toe; Mij hebt Gij ze gegeven en zij hebben uw woord onderhouden. Nu weten zij dat al wat Gij Mij gegeven hebt, van U komt. Want de boodschap die Gij Mij hebt meegedeeld, heb Ik hen meegedeeld en zij hebben ze aangenomen en naar waarheid erkend dat Ik van U ben uitgegaan en zij hebben geloofd dat Gij Mij hebt gezonden. Ik bid voor hen. Niet voor de wereld bid Ik, maar voor hen die Gij Mij gegeven hebt, omdat zij U toebehoren. Al het mijne is van U en het Uwe is van Mij. Zo ben Ik in hen verheerlijkt. Ik blijf niet langer in de wereld, zij echter blijven in de wereld, terwijl Ik naar U toe kom."

OVERWEGING

Ooit was ik, dierbare mensen, betrokken bij een theaterstuk van de leerlingen van het Canisiuscollege in Nijmegen. Een van de paters deed de regie. Eindeloze repetities, acht maanden lang, wekelijks. De uitvoering mocht niet mislukken, was eenmalig aan het eind van het schooljaar. Meer dan 15 leerlingen waren erbij betrokken die in de loop van die maanden tot een zeer hechte groep aangeengroeid waren. Ze leefden helemaal naar de uitvoering toe, waren nerveus bij de gedachte dat er iets mis zou kunnen lopen, zochten steun bij elkaar, ... enfin, een spanning die u zich kunt voorstellen. De uitvoering werd een succes in de stampvolle, ademloze aula van het college. Na de uitvoering hadden de spelers een feestje. De opwinding en spanning dempten, maar niet het gevoel en de wens elkaar nooit meer los te laten, ... een feest tot in de kleine uurtjes.

En dan de volgende ochtend, – alles was voorbij. Alles wat de spelers bond, de saamhorigheid, het enthousiasme, de vriendschappen, de vertrouwelijkheid, ... het was plots als een droom die bij het ontwaken werd ontmaskerd. De gewone dagelijkse dag keerde terug, maar wat bleef, was het wij-gevoel, het aan elkaar blijven hangen, het bijeen blijven komen in een sfeer van elkaar nooit meer los te laten, ... ondanks de gewone dagroutine van school en thuis.

Dierbare mensen, nu neem ik u mee naar Jeruzalem, want daar moet iets vergelijkbaars hebben geleefd in dat bovenzaaltje waarnaar Jezus' leer-

lingen waren teruggekeerd toen zij na de Jezus' Hemelvaart van de Olijfberg waren afgedaald naar de stad, – stil, na alles wat er in de laatste weken was gebeurd. Het was allemaal voorbij. Die mysterieuze man uit Nazareth, zo ongrijpbaar geworden na zijn dood, was verdwenen, en waarheen? Ze zullen met elkaar hebben gepraat over alle opwindende gebeurtenissen, over hun angst en twijfel, over toekomstvragen, staande aan het begin van een nieuwe tijd. Alles wat de leerlingen met Hem hadden meegemaakt in de laatste paar jaren, – Hij die hun al hun illusies had ontnomen en iets geweldigs had beloofd. Hun dromen over een nieuwe samenleving, verlost van de Romeinen en wat ieders taak had kunnen zijn, – een samenleving waarin iedereen zou meetellen, ... ach, wat was er van terecht gekomen? Dierbare mensen, kent ook u zoiets in uw eigen leven? Je moet daar misschien al wat ouder voor zijn.

De evangelisten vertellen ons over het moment waarop de leerlingen moeten hebben ervaren dat de euforie van het lege graf was gedempt, dat Jezus van Nazareth niet echt dood was, maar niettemin sinds hun laatste samenzijn op de Olijfberg onbereikbaar was geworden. In het liturgisch jaar werd dat voor ons de dag van Hemelvaart. Hij was weg. Zo zaten ze bij elkaar met de vraag: wat nu?! Ze hadden ervoor gekozen zijn boodschap verder te brengen, maar wie was Hij eigenlijk? Hij had gesproken over de Vader, over God, zijn Vader en over Hemzelf als de Zoon.

Dierbare mensen, wie was Hij? Is dat ook niet onze vraag, uw vraag, mijn vraag? Is het niet altijd al een vraag geweest, – ja, vanaf het allereerste begin. Al vanaf de kring rond Johannes de Doper en de bruiloft in Kana was Hij een vraag, een mysterie, ook een controversiële figuur. Zijn boodschap van liefde was mooi, eenvoudig, ook makkelijk te prediken, want wie wil de liefde niet? Maar wie was Hij dat Hij die opdracht geven kon? En wat moesten ze doen en wat geloofden zij eigenlijk zélf? Wat gelooft u, wat geloof ik, wat geloven wij samen?

Dierbare mensen, dat zijn fundamentele vragen. In Paulus' brieven staan de allereerste primitieve geloofsformules, die zouden uitgroeien tot wat Johannes 50 jaar later schreef. Johannes plaatste dat geloof in wat wij kennen als de afscheidsrede die Jezus zou hebben gehouden op de avond voor zijn arrestatie. U hoorde zonet een fragment, dat Hem naderbij moet brengen.

Maar wie is dat, wie is God? Zeker in de cultuur van de westerse wereld is het een vraag die je verlegen maakt. In "Adieu God", dat praatprogramma van Thijs van der Brink, op zondagavond laat, steeds met iemand die zijn geloof verloor, ... in dat programma gaat het over de vraag wie God is. Veelal leidt het tot de ontkenning van Gods bestaan. Dan ben je immers van alles af! Het is zo

exemplarisch voor ons westers denken. En toch kruipt het bloed waar het niet gaan kan, want de Godsvraag is onuitroeibaar. Dat heeft de geschiedenis bewezen, bv. in het Frankrijk van de Franse revolutie, ook recenter in landen onder een communistische dictatuur.

Kunnen we God kennen? Is dat een vraag van u, van mij, van ons samen misschien? Kennen is de vrucht van ons westers onderwijs, dat wil zeggen: kennen is weten-van, is verstandelijk bezit. Dat is iets van de wereld en dié wereld kent God dan ook niet. Uit die wereld ging Hij weg en Hij wil uitdrukkelijk voor die wereld niet bidden. In zoverre wij allemaal minstens enigszins van de wereld zijn, kennen ook wij God niet zo goed.

Maar Johannes is er hier en in andere teksten toch duidelijk over hoe wij God wél kunnen kennen. Bijvoorbeeld als hij Jezus citeert in: *"Wie Mij ziet, ziet de Vader"*, tekst van onlangs een zondag. Of, vandaag, als Jezus de Vader aanspreekt: *"Al het mijne is van U en het Uwe is van Mij."* Of, als Jezus bidt: *"Ik ben van U uitgegaan ..."*

Weet u, dierbare mensen, er zijn veel meer van die teksten, bij Paulus al. Kunnen wij God kennen? Jawel, maar niet als resultaat van een verstandelijke analyse. *"Wie Mij ziet, ziet de Vader"*; dát laat Hij ons weten. God kennen wij in het beeld van een Vader, God kennen wij in het concrete innerlijk voorkomen van de Zoon, van Jezus van Nazareth. Een beeld van Jezus' innerlijk leven is de Bergrede! God is absoluut éénvoudig, zachtmoedig, hongerend en dorstend naar gerechtigheid, barmhartig, vredestichtend, smaad verdragend, arm van geest.

Hij is niet weer te geven in een formule of in de uitkomst van een logisch overzichtelijke redenering. Maar wij kennen Hem en ontmoeten Hem in elke mens die op Jezus lijkt: de éénvoudige medemens, zachtmoedig, barmhartig, vredestichtend enz. enz., – doorgaans de arme op deze wereld, – de mens die niet van deze wereld is.

Dierbare mensen, ik sluit af. De vraag was: kennen wij God? Volgens ons onderwijs niet, maar wel in ieder mens die lijkt op Hem.

(– Ruimte voor aantekeningen –)

